21/06/2019

“Ηγούμενος μέγας πέπτωκεν”

/ Γνώμες

Του Σεβ. Μητροπολίτου Καστορίας κ. Σεραφείμ, Υπερτίμου και Εξάρχου Άνω Μακεδονίας

Συμπληρώθηκαν ήδη 40 ημέρες από τότε που ο ουρανός αναπέτασε τις πύλες του για να δεχθεί τη μακαρία και αγιασμένη ψυχή του Γέροντος Αιμιλιανού Σιμωνοπετρίτου, ώστε αυτή να αναπαυθεί εν σκηναίς δικαίων και αγίων στη χώρα των ζώντων, την ποθεινή πατρίδα και την αιώνια μακαριότητα των δικαίων.

Τον γνώρισα ως λαϊκός στην Αθήνα, ιδιαίτερα σε κάποιες ομιλίες του την περίοδο της Μεγάλης Τεσσαρακοστής στον Ιερό Ναό Υψώσεως Τιμίου Σταυρού στο

Αιγάλεω, προσκεκλημμένος πάντοτε από τον μακαριστό Μητροπολίτη Νικαίας κυρό Γεώργιο και ιδιαίτερα από τον επιστήθιο φίλο του και παραδελφό του, μακαριστό π. Νικόλαο Τριανταφύλλου.

Μου μίλησε για το πρόσωπό του, τη γνωριμία μαζί του, τις μοναχικές του καταβολές, το οικογενειακό του περιβάλλον, τη θαυμαστή άσκηση, την εντρύφηση στα ιερά κείμενα της πατερικής γραμματείας και μάλιστα σε εκείνα των νηπτικών πατέρων, ο Γέροντάς μου Μητροπολίτης πρώην Κίτρους Αγαθόνικος. Τον αγαπούσε ιδιαίτερα και τον σεβόταν τα μέγιστα. Έλεγε πώς «*ο Αιμιλιανός είναι ένας αετός του πνεύματος. Είναι "ο καθαρός τη ψυχή και τη καρδία"* ***1*** *. Είναι ο μοναχός που έζησε τον μοναχισμό, όχι μόνο διαβάζοντας πατερικά βιβλία, αλλά κυρίως ζώντας τον εμπειρικά. Ενώ ετοιμαζόταν για το εξωτερικό για περαιτέρω σπουδές ή ακόμη και για την εξωτερική ιεραποστολή, δέχθηκε θεία αποκάλυψη στην Ιερά Μονή Δουσίκου και, με τον τρόπο αυτό, τα σχέδιά του άλλαξαν και ο κοινός Γέροντάς μας Διονύσιος, Μητροπολίτης Τρίκκης και Σταγών, τον έστειλε Ηγούμενο στη Μονή του Μεγάλου Μετεώρου. Εκεί, ο Αιμιλιανός πότισε τον βράχο της Μεταμορφώσεως με τα δάκρυα, τον ιδρώτα και τα ασκητικά του κατορθώματα*».

Αλλά κι ο Γέροντας Αιμιλιανός ευλαβείτο τα μέγιστα τον Γέροντα Αγαθόνικο. Τον θεωρούσε παραδελφό του, αφού κι οι δυο ήταν αναστήματα του μακαριστού Μητροπολίτου Τρίκκης και Σταγών κυρού Διονυσίου. Τον καλούσε στη Σιμωνόπετρα σε διάφορες πανηγύρεις και του ανέθετε ακόμη χειροτονίες πνευματικών του παιδιών. Προσκεκλημένος όμως κι ο Γέροντας Αιμιλιανός από τον Μητροπολίτη Αγαθόνικο, μιλούσε στο πολυπληθές ακροατήριο της Κατερίνης, ευφραινόμενος από την αγάπη και τον σεβασμό που έτρεφε στο πρόσωπό του ο ταπεινός Επίσκοπος της Κατερίνης, αλλά και το ευλαβές ποίμνιο αυτής της εκκλησιαστικής επαρχίας.

Δεν περίμενα ποτέ να ακούσω από το στόμα της μακαριστής μητέρας μου Γεωργίας και μάλιστα στα τέλη της ζωής της, να με ρωτάει εάν ζει ο πατήρ Αιμιλιανός, που ήταν κάποτε πνευματικός στα Τρίκαλα, στο Ναό των Αγίων Αναργύρων και στον οποίο εξομολογείτο, σε ημέρες δύσκολες για εκείνη και την οικογένειά της εξαιτίας των διαφόρων προβλημάτων που αντιμετώπιζε. «*Δεν μπορείς να φανταστείς πόση παρηγοριά μού προσέφερε*», έλεγε χαρακτηριστικά.

Για το πρόσωπο του Γέροντος Αιμιλιανού θα μπορούσε να ισχύσει ο λόγος του σοφού της Παλαιάς Διαθήκης από το βιβλίο της Β’ Βασιλειών : «*Ηγούμενος μέγας πέπτωκεν*»**2**.

Ηγούμενος με όλη τη σημασία της λέξεως.

Ηγούμενος στην άσκηση, στην αγία ζωή, στη διακονία του λόγου, στην εμπειρία της θεολογίας.

Ηγούμενος και πνευματικός πατέρας πολυπληθέστατης αγιορειτικής αδελφότητος με ζηλευτή παρουσία, όχι μόνο στην αγιορειτική πολιτεία, αλλά και σε ολόκληρο τον ορθόδοξο κόσμο.

Ηγούμενος και πνευματικός πατέρας, έμπειρος οδηγός και απλανής διδάσκαλος, κοινοβιάρχης επίσης πολυπληθέστατης γυναικείας αδελφότητος στο Ιερό Κοινόβιο του Ευαγγελισμού της Ορμύλιας, που τελεί κάτω από τη φωτισμένη μορφή της Γερόντισσας Νικοδήμης. Αυτό το κοινόβιο κατέστη γνωστό στα πέρατα του κόσμου και συγκινεί, όχι μόνο τις ορθόδοξες ψυχές, αλλά και πολλές ψυχές ετεροδόξων αδελφών μας, οι οποίοι προβληματίζονται από τη συμπεριφορά, το ήθος, το ορθόδοξο φρόνημα, τον τρόπο διακονίας και πολλά άλλα χαρακτηριστικά γνωρίσματα που περικοσμούν τα μέλη της αδελφότητας.

Ηγούμενος και πνευματικός πατέρας κι άλλων μοναχών και μοναζουσών που διαβιούν στο εξωτερικό στα διάφορα μετόχια της Σιμωνόπετρας.

Ηγούμενος και πνευματικός πατέρας χιλιάδων, ακόμη, ανθρώπων που από τη λιθούπολη των Μετεώρων, το πρώτο ξεκίνημα του Γέροντος Αιμιλιανού, μέχρι και τις πρώτες ώρες της οδυνηρής ασθένειάς του, ξεκουράστηκαν και ξεδίψασαν στο πετραχήλι του.

Α. Ηγούμενος μέγας.

Ηγούμενος για τον Γέροντα Αιμιλιανό σήμαινε, πρώτα από όλα και πέρα από όλα, ένας ορθόδοξος μοναχός που αγωνίζεται να απελευθερωθεί από τα πάθη για να φθάσει στην προπτωτική κατάσταση του Αδάμ και της Εύας και να γίνει πολίτης της αιωνίου ζωής. Ο μοναχός είναι εκείνος που ζει με τη νοσταλγία της αιωνίου ζωής και γεύεται από αυτήν «*την μέλαινα και ζοφώδη του βίου θάλασσα*»**3**τα αγαθά της βασιλείας των ουρανών. Ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, τον οποίο συχνά χρησιμοποιούσε ο Γέροντας Αιμιλιανός και τον οποίο ευλαβείτο ιδιαίτερα, ονομάζει τους μοναχούς «*φωστήρες της οικουμένης*»**4**. Μάλιστα, σε μια ομιλία του ερμηνεύοντας το κατά Ματθαίον Ευαγγέλιο, κάνει λόγο για την μακαρία ζωή των

μοναχών : «*Αυτοί, όταν ανατείλει ο ήλιος, μάλλον δε πολύ προ της ανατολής...αφού σηκωθούν από το κρεβάτι τους... ψάλλον ύμνους στον Θεό των όλων... Ακόμη δε και η ενδυμασία τους είναι αντάξια της αρετής τους... Έπειτα, αφού ψάλλουν τους ύμνους εκείνους και κάμψουν τα γόνατα, παρακαλούν τον Θεό για πράγματα... Τίποτε από τα παρόντα δεν ζητούν... αλλά ζητούν να μπορέσουν να σταθούν με παρρησία προ του φοβερού βήματος... Ακόμη, να διανύσουν τον επίπονο αυτό βίο με καθαρή συνείδηση και πολλή προκοπή στα έργα της αρετής... Εν συνεχεία, αφού σηκωθούν και τελειώσουν τις αγίες προσευχές, με την ανατολή του ήλιου μεταβαίνει ο καθένας στην εργασία του*»**5**.

Γράφει ο ίδιος ο Γέροντας για την μοναχική πολιτεία : «*Η μοναχική ζωή είναι, κατά κάποιο τρόπο, "αγενεαλόγητος". Το πρότυπο της μοναχικής τελειότητος είναι η περί τον θρόνο και τον ουράνιο κόσμο του Θεού ζωή των αγγέλων, προ της δημιουργίας ακόμη του αισθητού κόσμου... Ο μοναχισμός, λοιπόν, έχει ως αφετηρία την ζωή αυτή, η οποία είναι και η τελειότερη επανάκτηση της τερπωλής του παραδείσου... Η δε προσωπική κλήση του Θεού στον μοναχό δεν είναι αφηρημένη, αλλά πραγματοποιείται εν τόπω και χρόνω, ως μετάβαση από τον χώρο του "ψυχικού σώματος" στον τόπο του "πνευματικού σώματος"... Μετάβασή μας είναι η αποταγή του κόσμου, η ξενιτεία στην έρημο, δηλαδή στο μοναστήρι, ανάβαση στο όρος του Θεού*»**6**. Ένας τέτοιος βιαστής μοναχός, ένας φωστήρας της Εκκλησίας ήταν και ο πολυσέβαστος Γέροντας. Και μόνο να σκεφθεί κανείς την πνευματική επικοινωνία που διατηρούσε με μεγάλες και άγιες μορφές, όπως τον Γέροντα Εφραίμ τον Κατουνακιώτη, ο οποίος έχοντας πληροφορία από τον Θεό, τον ονόμαζε άρωμα ευσεβείας και καθαρότητας. Ακόμη, συνδεόταν με τον Όσιο Ιουστίνο Πόποβιτς, τον Όσιο Αμφιλόχιο της Πάτμου, τον Όσιο Παΐσιο, τον Όσιο Πορφύριο τον Καυσοκαλυβίτη, τον Όσιο Σοφρώνιο του Έσσεξ, τον Όσιο Ιάκωβο της Εύβοιας, τον Γέροντα Φιλόθεο Ζερβάκο και τον μακαριστό και θεοφόρο ασκητή των Αθηνών, Αθανάσιο Χαμακιώτη. Άλλωστε, ο ένας Άγιος επικοινωνεί με τον δικό του τρόπο με τον άλλο Άγιο, αφού όλοι διαθέτουν τα ίδια χαρακτηριστικά γνωρίσματα, την ορθόδοξη πίστη και τον ορθόδοξο τρόπο ζωής.

Β. Ηγούμενος μέγας.

Διακρίθηκε στο χάρισμα της πνευματικής πατρότητος. Γι' αυτήν θα γράψει χαρακτηριστικά ο Ιερομόναχος Ραφαήλ Νόικα, μαθητής του Γέροντος Σωφρονίου του Έσσεξ, πώς «*δεν είναι ψυχολογία, ούτε ακόμη εξιστόρηση ή αυτοβιογραφία, ούτε ηθικολογία ή διδασκαλία τρόπων καλής συμπεριφοράς. Δεν έχει καμία σχέση με τη σαρκική ζωή, αλλά με την πνευματική ζωή, γιατί ο Θεός είναι πνεύμα. Είναι το κέντρο της εκκλησιαστικής μας ζωής και από αυτήν την πνευματική σχέση ξεκινούν όλα και εκτελούνται όλα. Γι' αυτό και αποτελεί τον κεντρικό τόπο όπου ο άνθρωπος τελεσιουργεί την πλάση του*

»**7**. Αυτήν την αντίληψη για την πνευματική πατρότητα κουβαλούσε και ο Γέροντας Αιμιλιανός.

Γι' αυτό και ο ίδιος στις σοφές κατηχήσεις του, ακολουθώντας το πνεύμα των αγίων πατέρων και μάλιστα των αγίων γερόντων της εποχής του τους οποίους συχνά πυκνά συμβουλευόνταν, θα υπενθυμίσει : «*Ο ορατός άνθρωπος ζει για να έχει τον αόρατο Θεάνθρωπο. Δεν είμαστε τυχαίοι! Πνεύμα θείο μάς εποίησε και πνοή Παντοκράτορος μάς διδάσκει. Γι' αυτό οι καρδιές ζητούν ένα πρόσωπο πατρικό για να αισθάνονται υιοί Θεού. Και έχουν παν δικαίωμα να γνωρίζουν και να ρωτούν : "Άκουσόν μου, Κύριε, ίνα καγώ λαλήσω. Ερωτήσω δε σε, συ δε με δίδαξον".*

» *Για την αδυναμία μας, όμως, μάς χρειάζεται ένας ορατός και σύμμορφος συνάνθρωπος, για να κατέχει τη θέση του Θεού. Ευδοκεί και δίδει στο πλάσμα του ο Πλάστης ως πλάστη έναν ομόδουλο και σύμφυρτο Γέροντα, για να είναι αυτός ο άξονας της ζωής του. Αυτός γίνεται το κριτήριο, το βάθος και το ύψος για τον μοναχό, ώστε να φθάνει ο μοναχός στην "ελευθερία της δόξης των τέκνων του Θεού". Γι' αυτό οι υποτακτικοί στις σχέσεις τους προς τον Γέροντα αναφέρονται συχνά για τη ζωή τους, τις πτώσεις, τις ανορθώσεις και κυρίως για τα οσιακά πάθη, στα οποία εξασκούνται και εθίζονται, ως και για την πορεία της προσευχής με την οποία κατακτούν την ποθητή "πόλη".*

» *Η πνευματική πατρότητα είναι μία αρμονική συνεργία μοναχού και Γέροντα για την παιδαγωγία της ελευθερίας και την καλλιέργεια της προσωπικότητας. Η δε μαθητεία δεν καταντά προσωπολατρία, αλλά θεοφορία εν ταπεινώσει και ανδρεία*» **8**.

Γι' αυτό και, κατά τον θεοφόρο Γέροντα, η συγκομιδή ενός πνευματικού πατρός είναι πλούσια όταν βρίσκεται κάτω από τη χάρη και το φωτισμό του Αγίου Πνεύματος. Ο λόγος του στο σημείο αυτό είναι συγκλονιστικός. «*Ο εργάτης, ο γεωργός, ο επιστήμων παλεύουν στη ζωή για να δημιουργήσουν τον "βίο" τους, να συνάξουν την οικογένειά τους, να απολαύσουν τα αγαθά και να αποκαταστήσουν τα τέκνα τους. Το ίδιο συμβαίνει και με κάθε πατέρα, πολύ δε περισσότερο με τον πνευματικό πατέρα και τον πνευματικό αμητό. Τα σπαρτά και οι θησαυροί είναι τα παιδιά του. Και τα παιδιά είναι η ζωή του πατέρα*»**9**. Γι' αυτά τα παιδιά κουράστηκε, γι' αυτά τα παιδιά έδωσε ολόκληρη τη ζωή του και αυτά τα παιδιά, τα πνευματικά του αναστήματα είναι τώρα ο έπαινος και ο στέφανος επί της κεφαλής του, με πρώτον τον συνεχιστή του έργου του, πολυσέβαστο Γέροντα Ελισσαίο.

Γ. Ηγούμενος μέγας.

Δεν διακρίθηκε μόνο ως ηγούμενος και πνευματικός πατέρας αλλά συγχρόνως και ως έμπειρος θεολόγος. Η θεολογία δεν είναι ένα διανοητικό γεγονός. Δεν είναι αποτέλεσμα μιας διεργασίας του νου. Δεν είναι γνώση και μάθηση ορισμένων αντικειμένων, όπως συμβαίνει στις υπόλοιπες επιστήμες. Αλλά είναι μέθεξη Θεού, κοινωνία με τον Θεό, ζωντανή παρουσία του Θεού μέσα στο χώρο της κεκαθαρμένης από τα πάθη καρδιάς.

Και θεολόγος είναι αυτός ο οποίος έπαθε τα Θεία. Είανι αυτός που καθάρισε τον εαυτό του δια της μετανοίας και έφθασε στον φωτισμό και στην θέωση. Είναι αυτός ο οποίος απέκτησε γνώση του Θεού, δηλαδή εμπειρία της θεώσεως. Πόσο ωραία μάς δίδει τον ορισμό ο Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος : «*Βούλει θεολόγος γενέσθαι και της θεότητος άξιος, τας εντολάς φύλασσε, δια των προσταγμάτων όδευσον· πράξις γαρ επίβασις θεωρίας· εκ του σώματος τη ψυχή φιλοπόνησον*»**10**. Και ο Άγιος Νείλος ο Σιναΐτης θα προσθέσει : «*Ει θεολόγος ει, προσεύξη αληθώς· ει προσεύχη αληθώς, θεολόγος ει*»**11**.

Έτσι, διαβάζοντας κανείς τα κείμενα του Γέροντος Αιμιλιανού εκπλήσσεται, συγκινείται και συγχρόνως μεταρσιούται, γιατί βλέπει πώς ένας άνθρωπος βιώνει εμπειρικά τη διδασκαλία των Αγίων και την παρουσιάζει με αυθεντικό τρόπο, πολύ δε περισσότερο κινείται πέρα από το γράμμα και τον τύπο, φθάνοντας με τη χειραγωγία του Αγίου Πνεύματος στη σκέψη του θεοφόρου πατρός.

Γράφει ο άξιος διάδοχός του στην ηγουμενική καθέδρα της υψιβάμωνος Μονής του Οσίου Σίμωνος, Γέροντας Ελισσαίος, για την πρώτη φορά που τον άκουσε να κηρύττει στη Μητρόπολη των Τρικάλων : «*Την αλησμόνητη εκείνη πρώτη εντύπωσή μας την αναγνωρίσαμε αργότερα στα λόγια του Οσίου Εφραίμ : "Ακήκοα φωνής και είπε προς με· ιδού εν τω οίκω μου το βασιλικόν σκεύος. Και αναστάς κατέλαβον τον ναόν του Υψίστου, και είδον εις τα άγια των αγίων το σκεύος της εκλογής λαμπρώς τεταννυμένον έμπροσθεν του ποιμνίου, λόγοις θεοπρεπέσι πεποικιλμένον, και πάντων τους οφθαλμούς αυτώ ατενίζοντας"*»**12**.

Σήμερα, όλοι έχουμε τη δυνατότητα μέσα από τον πλούσιο θεολογικό και εμπειρικό λόγο του Γέροντος να πλησιάσουμε αμυδρά το πνεύμα του και να ζήσουμε αυτήν την πλούσια παρουσία του Παράκλητου στην καθαρή καρδιά του, τη σκέψη και τη ζωή του. Γι' αυτό και ο γνήσιος μαθητής του, μακαριστός Ιερομόναχος Σεραπίων, ο οποίος εισόδευσε πριν από αυτόν στα ουράνια σκηνώματα, θα σημειώσει στον αφιερωματικό τόμο για το σεπτό πρόσωπό του : «*Οι κατηχήσεις του αποτελούν πολύτιμη κληρονομιά και παρακαταθήκη για τους μοναχούς του· κρατήρ πεπληρωμένος "οίνου ακράτου" ο οποίος με την επ' εσχάτων σιωπή του κατέστη "περικεχρυσωμένος και περιηργυρωμένος", διαφυλάσσεται από τις δύο*

αδελφότητες ως τιμαλφέστατον κειμήλιο και εκχέεται στην Εκκλησία του Θεού ως διακονία αγάπης»**13**.

Θα μπορούσε κανείς να απαριθμήσει πολλές άλλες πτυχές της αγίας του ζωής και της διακονίας του στο χώρο της Ορθοδόξου Εκκλησίας μας και ιδιαίτερα στο στάδιο της μοναχικής παλαίστρας. Θα ήθελα να σημειώσω αυτά που άκουσα από το στόμα του Γέροντος Μωϋσέως την περίοδο της ασθενείας του στο Επισκοπείο της Καστοριάς. Μας εδιηγήτο τις βραδινές ώρες για την βία που ασκούσε στη ζωή του ο Γέροντας, για την καθαρότητα της πολιτείας του, για τις εμπειρίες και τις ελεύσεις της θείας χάριτος που ήταν απτές ακόμη και στο πρόσωπό του, για την νηστεία, την αγρυπνία και την προσευχή, τις νυκτερινές λειτουργίες σχεδόν κάθε βράδυ στο παρεκκλήσιο της Αγίας Μυροφόρου και Ισαποστόλου Μαρίας της Μαγδαληνής με ψάλτη τον ακούραστο και καλλικέλαδο π. Τύχωνα, αλλά και πολλές άλλες θαυμαστές αποκαλύψεις.

Γι’ αυτό και ο Οικουμενικός Πατριάρχης στην προσφώνησή του στον αφιερωματικό τόμο αναφέρει : «*Όντως η προσωπικότης του Γέροντος και πνευματικού υμών πατρός είναι αξία πάσης τιμής, ευγνωμοσύνης και αγάπης δι’ όσα εν φόβω Θεού και ζεούση καρδία κατειργάσθη και με την βοήθειαν του Θεού επέτυχε κατά την μακράν αυτού εν τοις Ιεροίς Κοινοβίοις διακονίαν, εν τε τοις Μετεώροις και εν τη Μονή της Σίμωνος Πέτρας και τω Μετοχίω του Ευαγγελισμού, αναδειχθείς κτίτωρ ανακαινιστής και αυτών, εμπνεύσας τον θείον έρωτα προς την αγαθήν μερίδα και υπό του Κυρίου εγκωμιασθείσαν, ην επελέξατο η Μαρία, και δια πλειάδος όλης μοναχών και μοναζουσών πολίσας την έρημον, κατά το παράδειγμα των Αγίων Πατέρων και μεγάλων κοινοβιαρχών, ων της μερίδος και του κλήρου αξιώσαι αυτόν ο δωρεοδότης κύριος*»**14**.

Ο δε Μακαριώτατος Αρχιεπίσκοπος Αθηνών και πάσης Ελλάδος κ. Ιερώνυμος την ημέρα της εξοδίου ακολουθίας στα Μ.Μ.Ε. κατέθεσε τα εξής αξιοσημείωτα και καρδιακά για τον μακαριστό Γέροντα Αιμιλιανό : «*Στην προσωπικότητα του μακαριστού Γέροντος, συμπυκνώνεται ο πλούτος της Θεολογίας και της Ιεράς Παράδοσης της Εκκλησίας, που τις προσφέρει αφειδώλευτα στον χριστιανικό κόσμο του 21ου αιώνα, καθιστώντας τους πιστούς μετόχους της διαχρονικής Αλήθειας*».

Ηγούμενος μέγας λοιπόν. Αετός υψιπέτης στη σκέψη. Προοδευτικός, αλλά και της μεσότητος θιασώτης. Με ήθος αδαμάντινο και εκκλησιαστικό φρόνημα. Ο λόγος του «άλατι ηρτημένος», χριστολογικός, θεολογικός, εμπειρικός, ζεστός και ανθρώπινος. Η χαρά που είναι καρπός του Αγίου Πνεύματος ζωγραφισμένη στο πρόσωπό του. Έτσι ήθελε τους μοναχούς και τις μοναχές. Πρόσωπα χαρούμενα που διασκέδαζαν – αν μπορώ να χρησιμοποιήσω αυτόν τον αδόκιμο όρο – την μοναχική

τους πολιτεία και με τη συμπεριφορά τους αυτή δίδασκαν αυτούς που τους πλησίαζαν ότι ο Χριστός ανέστη και μας περιμένει η χαρά της αιωνίου ζωής. Γι' αυτό και η εξόδιος ακολουθία του, μέσα στην αναστάσιμη περίοδο του Πεντηκοσταρίου, ήταν ένα πανηγύρι. Τον κέρδισε η Εκκλησία των ουρανών στην οποία θα υψώνει «χείρας ικέτιδας» στο θρόνο του Εσφαγμένου Αρνίου και από εκεί μυστικά και καρδιακά θα προσεύχεται για το Άγιον Όρος, τη Σιμωνόπετρα, την Ορμύλια, τα Μετέωρα, τα Τρίκαλα, για τον κόπο του και τα παιδιά του, για το ευλογημένο σπιτικό του το οποίο η χάρις του Θεού, με τον δικό του ιδρώτα και κόπο, δημιούργησε προς δόξα και έπαινο της Αγίας μας Εκκλησίας.

Κλείνοντας αυτήν την αναφορά σε αυτήν τη μεγάλη οικουμενική μορφή, θέλω να χρησιμοποιήσω ένα δικό του κείμενο, γραμμένο για τον μακαριστό και άγιο Ιερέα των Τρικάλων, παπα Δημήτρη Γκαγκαστάθη. Το χρησιμοποιήσα κι άλλες φορές και θεωρώ ότι αρμόζει σε τέτοιες πνευματικές και χαρισματικές μορφές. « *Ε, παπα-Δημήτρη. Τότε έβλεπες εις το πέραν. Τώρα δες προς τα εδώ. Άκουσε τι λέγει η Γραφή· "Εμός εστί Γαλαάδ και εμός εστί Μανασσής". Ιδικός του είσαι συ. Τάχυνον να γίνωμε και εμείς ιδικοί του. Θυμάσαι; Μέσα στην νύκτα, εις το δοξαστικόν των αίνων, όταν έπιασες το χέρι του συλλειτουργού σου; Και εδώσατε εντολήν εις τους ψάλτας, αντί Θεοτοκίου να ψάλουν το δοξαστικόν του Αγίου που είχε περάσει; Πέρασε τώρα πλέον συ ο ίδιος. Το δοξαστικόν το ψάλλουν οι άγγελοι, το ψάλλουν και οι καρδιές μας*»**15**.

Την ευχή σου Γέροντα!

---

1. Αίνοι Εσπερινού Αγίου Αντωνίου
2. Β' Βασ. 3,38
3. Άγιος Γρηγόριος Νύσσης, Περί Παρθενίας, ΕΠΕ 9,48
4. Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, Εις το κατά Ματθαίον – Ομιλία ΞΗ', ΕΠΕ 11Α,384
5. ο.π. ΕΠΕ 11Α,387
6. Αρχιμ. Αιμιλιανού, Κατηχήσεις και Λόγοι 1 – Σφραγίς γνησία, Α' έκδ., Ορμύλια 1995, σελ. 131-135
7. Ιερομόναχος Ραφαήλ Νόικα, Η καλλιέργεια του πνεύματος, έκδ. Το Περιβόλι της Παναγίας, 2013, σελ. 62
8. Αρχιμ. Αιμιλιανού, ο.π., σελ. 149-150
9. ο.π., σελ. 150
10. Άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος, Λόγος Κ' περί δόγματος και καταστάσεως επισκόπων, PG 35,1080
11. Όσιος Νείλος ο Ασκητής, Λόγος περί προσευχής, Φιλοκαλία 11Β,310
12. Σύναξις ευχαριστίας, χαριστήρια εις τιμήν του Γέροντος Αιμιλιανού,

εκδ. Ίνδικτος, Αθήνα 2003, σελ. 19
13. ο.π. σελ. 37
14. ο.π. σελ. 7
15. Αρχιμ. Αιμιλιανού, Κατηχήσεις και Λόγοι 1 – Σφραγίς γνησία, Α’ έκδ., Ορμύλια 1995, σελ. 288